

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 12 февруари 2021 г.
(OR. en)

6179/21
ADD 1

ECOFIN 142
REGIO 23
CADREFIN 71
CODEC 204

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 12 февруари 2021 г.

До: Г-н Јерре TRANHOLM-MIKKELSEN, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз

№ док. Ком.: C(2021) 1054 final

Относно: ПРИЛОЖЕНИЯ към Известие на Комисията Технически насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ съгласно Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост

Приложено се изпраща на делегациите документ C(2021) 1054 final.

Приложение: C(2021) 1054 final

Брюксел, 12.2.2021 г.
C(2021) 1054 final

ANNEXES 1 to 4

ПРИЛОЖЕНИЯ

към

Известие на Комисията

Технически насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ съгласно Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост

ПРИЛОЖЕНИЕ I: Контролен списък за оценката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди

- 1. Част 1 — Държавите членки следва да разгледат внимателно шестте екологични цели и да определят онези от тях, за които се изисква оценка по същество. За всяка мярка моля посочете кои от посочените по-долу екологични цели, определени в член 17 („Значителни вреди за екологичните цели“) от Регламента за таксономията, изискват оценка по същество на мярката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди:**

<i>Моля, посочете кои от екологичните цели по-долу изискват оценка по същество на мярката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди</i>	Да	Не	Обосновка, ако е избрано „Не“
Смекчаване на изменението на климата			
Адаптиране към изменението на климата			
Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси			
Кръгова икономика, включително предотвратяване на образуването на отпадъци и тяхното рециклиране			
Предотвратяване и контрол на замърсяването на въздуха, водите или земята			
Защита и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите			

- 2. Част 2 — Държавите членки следва да предоставят оценка по същество съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди за онези екологични цели, които изискват това. За всяка мярка моля отговорете на въпросите по-долу за екологичните цели, определени в част 1 като изискващи оценка по същество:**

<i>Въпроси</i>	Да	Не	Обосновка по същество
<i>Смекчаване на изменението на климата: Очаква ли се мярката да доведе до значителни емисии на парникови газове?</i>			
<i>Адаптация към изменението на климата: Очаква ли се мярката да доведе до по-голямо вредно въздействие на настоящия и очаквания бъдещ климат, върху самата мярка или върху хората, природата или активите?</i>			
<i>Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси: Очаква ли се мярката да навреди:</i> i) на доброто състояние или добрия екологичен потенциал на водните обекти, включително на повърхностните и подземните води; или ii) на доброто екологично състояние на морските води?			

<p><i>Преход към кръгова икономика, предотвратяване на образуването на отпадъци и тяхното рециклиране:</i> Очаква ли се мярката:</p> <p>i) да доведе до значително увеличение на образуването, изгарянето или обезвреждането на отпадъци, с изключение на изгарянето на нерестицируеми опасни отпадъци; или</p> <p>ii) да доведе до значителна неефективност при прякото или непрякото използване на природни ресурси¹ на някой от етапите от жизнения ѝ цикъл, като тази ефективност не е сведена до минимум чрез подходящи мерки²; или</p> <p>iii) да причини значителни и дългосрочни вреди на околната среда по отношение на кръговата икономика³?</p>		
<p><i>Предотвратяване и контрол на замърсяването:</i> Очаква ли се мярката да доведе до значително увеличение на емисиите на замърсители⁴ във въздуха, водите или земята?</p>		
<p><i>Защита и възстановяване на биоразнообразието и екосистемите:</i> Очаква ли се мярката:</p> <p>i) да влоши в значителна степен доброто състояние⁵ и устойчивостта на екосистемите; или</p> <p>ii) да влоши природозащитния статус на местообитанията и видовете, включително тези от интерес за Съюза?</p>		

¹ Природните ресурси включват енергия, материали, метали, вода, биомаса, въздух и земя.

² Например неефективността може да бъде сведена до минимум чрез значително увеличаване на трайността, възможностите за поправка, осъвременяване и повторно използване на продуктите или чрез значително намаляване на ресурсите посредством проектиране и избор на материали, улесняване на промяната на предназначението, разглобяване и демонтиране, по-специално с цел намаляване на използването на строителни материали и насърчаване на повторното използване на строителните материали. В допълнение, преминаване към бизнес модели на „продукта като услуга“ и кръгови вериги за създаване на стойност с цел продуктите, компонентите и материалите да са винаги максимално полезни и да имат максимална стойност колкото е възможно по-дълго. Това включва и значително намаляване на съдържанието на опасни вещества в материалите и продуктите, включително чрез замената им с по-безопасни алтернативи. Освен това, това включва значително намаляване на хранителните отпадъци в процесите на добив, преработка, производство и разпространение на храна.

³ За повече информация относно целта за кръговата икономика вж. съображение 27 от Регламента за таксономията.

⁴ „Замърсител“ означава вещество, вибрация, топлина, шум, светлина или друг замърсител, присъстващ във въздуха, водата или земята, който може да бъде вреден за човешкото здраве или за околната среда.

⁵ В съответствие с член 2, параграф 16 от Регламента за таксономията „добро състояние“ означава, по отношение на екосистема, че екосистемата е в добро физическо, химично и биологично състояние или се отличава с добро физическо, химично и биологично качество, притежава способността да се самовъзпроизвежда или самовъзстановява, и чиито състав на видовете, структура и екологични функции не са нарушени“.

ПРИЛОЖЕНИЕ II: Подкрепящи доказателства за оценката по същество съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди в контекста на част 2 от контролния списък

Когато е полезно при извършването на оценка по същество на мярка съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди в контекста на част 2 от контролния списък (вж. раздел 3), държавите членки могат да използват (неизчерпателния) списък с подкрепящи доказателства по-долу. Този списък се предоставя от Комисията, за да се улесни оценката на всеки отделен случай от държавите членки като част от оценката по същество в контекста на част 2 от контролния списък. Въпреки че използването му не е задължително, държавите членки могат да прибегнат до този списък, за да определят вида доказателства, които могат да подкрепят тяхната обосновка, за да установяват, че дадена мярка спазва принципа за ненанасяне на значителни вреди, като допълнят общите въпроси, включени в част 2 от контролния списък.

Междусекторни подкрепящи доказателства

- Спазена е приложимата част от **законодателството на ЕС в областта на околната среда** (по-специално оценките на въздействието върху околната среда) и са предоставени съответните **разрешителни**.
- Мярката включва елементи, изискващи предприятията да прилагат призната **система за управление на околната среда**, като например EMAS (или като алтернатива ISO 14001 или еквивалентен стандарт), или да използват и/или произвеждат стоки или да предоставят услуги, на които е присъдена **екомаркировка на ЕС**⁶ или друга екологична маркировка от тип I⁷.
- Мярката се отнася до прилагането на най-добри екологични практики или постигането на **еталони за отлични постижения**, определени в референтните документи по сектори⁸, приети в съответствие с член 46, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1221/2009 относно доброволното участие на организации в Схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS).
- По отношение на публичните инвестиции мярката отговаря на **критериите за екологосъобразни обществени поръчки**⁹.
- Що се отнася до инвестициите в инфраструктура, по отношение на инвестицията са предприети **мерки за осигуряване на устойчивост в климатичен и екологичен аспект**.

Смекчаване на изменението на климата

- За мерки в област, която не е обхваната от референтните показатели по схема за **търговия с емисии**, мярката е съвместима с постигането на целта за намаляване на

⁶ Схемата на ЕС за екомаркировка е създадена с Регламент (ЕО) № 66/2010. Списъкът на продуктите групи, за които са определени критерии за екомаркировка на ЕС, е на разположение на адрес: <https://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>.

⁷ Екологичните маркировки от тип I са посочени в стандарта ISO 14024:2018.

⁸ Могат да бъдат намерени на следния адрес: https://ec.europa.eu/environment/emas/emas_publications/sectoral_reference_documents_en.htm.

⁹ Европейската комисия определи критерии на ЕС за екологосъобразни обществени поръчки за голям брой продуктови групи: https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm.

емисиите на парникови газове до 2030 г. и с целта за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г.

- За **мерки за насърчаване на електрификацията**, мярката е придружена с доказателства, че енергийният микс следва курс към декарбонизация в съответствие с целите за намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г. и 2050 г., и е съпроводена с повишен капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници.

Адаптиране към изменението на климата

- Извършена е пропорционална **оценка на риска за климата**.
- Ако дадена инвестиция надхвърля 10 милиона евро, е извършена или е планирана **оценка на уязвимостта и риска по отношение на климата**¹⁰, която води до определянето, оценката и прилагането на съответните мерки за адаптиране.

Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси

- **Рисковете** от влошаване на състоянието на околната среда, **свързани с опазването на качеството на водите** и избягването на недостига на вода, са установени и преодолени в съответствие с изискванията на Рамковата директива за водите и плана за управление на речните басейни.
- В случая на мярка, свързана с **крайбрежната и морската среда**, мярката не възпрепятства трайно или не застрашава постигането на добро състояние на околната среда, както е определено в Рамковата директива за морска стратегия, на равнището на съответния морски регион или подрегион или в морските води на други държави членки.
- Мярката не оказва значително въздействие върху i) **засегнатите водни обекти** (нито възпрепятства конкретния воден обект, за който се отнася, нито други водни обекти в същия речен басейн да постигнат добро състояние или добър потенциал в съответствие с изискванията на Рамковата директива за водите) или ii) **защитени местообитания и видове**, пряко зависими от водите.

Кръгова икономика, включително предотвратяване на образуването на отпадъци и тяхното рециклиране

- Мярката е в съответствие със съответния национален или регионален **план за управление на отпадъците и програма за предотвратяване на образуването на отпадъци** в съответствие с член 28 от Директива 2008/98/ЕО, както е изменена с Директива 2018/851/ЕС, и със съответната национална, регионална или местна стратегия за кръгова икономика, когато има такава.
- Мярката е в съответствие с **принципа на устойчивите продукти и принципа на йерархията на отпадъците**, като се дава приоритет на **предотвратяването на образуването на отпадъци**.

¹⁰ Държавите членки се насърчават да използват насоките на Комисията относно предприемането на мерки за осигуряване на устойчивост на инвестициите в съответствие с InvestEU, включително насоките относно предприемането на мерки за осигуряване на устойчивост на инфраструктурата в климатичен аспект за периода 2021—2027 г. На държавите членки обаче се разрешава да прилагат свои собствени критерии и показатели за предприемане на мерки за осигуряване на устойчивост, при условие че те се основават на целите на ЕС в областта на климата и допринасят съществено за целите в областта на климата и околната среда по смисъла на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088.

- Мярката гарантира **ефективното използване на ресурсите** за основните използвани ресурси. **Неефективността**¹¹ при използването на ресурсите е преодоляна, включително като се гарантира, че продуктите, сградите и активите се използват ефективно и трайно.
- Мярката гарантира ефективното и ефикасно **разделно събиране на отпадъците при източника**, както и че получените при разделянето при източника фракции се изпращат за **подготовка за повторно използване или рециклиране**.

Предотвратяване и контрол на замърсяването

- Мярката е в съответствие със съществуващите глобални, национални, регионални или местни **планове за намаляване на замърсяването**.
- Мярката отговаря на съответните заключения относно **най-добрите налични техники (НДНТ)** или на **справочните документи за най-добри налични техники**¹² в сектора.
- Ще бъдат приложени алтернативни решения за използването на **опасни вещества**¹³.
- Мярката е в съответствие с **устойчивата употреба на пестициди**¹⁴.
- Мярката е в съответствие с най-добрите практики за борба с **антимикробната резистентност**¹⁵.

Защита и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите

- Мярката е в съответствие с **йерархията на мерките за смекчаване**¹⁶ и с други съответни изисквания съгласно Директивата за местообитанията и Директивата за птиците.
- Извършена е **оценка на въздействието върху околната среда** и заключенията от нея са изпълнени.

¹¹ Вж. бележка под линия 2 в приложение I към настоящите насоки.

¹² Видът на подкрепящите доказателства се прилага за дейности, попадащи в обхвата на Директива 2010/75/ЕС („Директива относно емисиите от промишлеността“). Списъкът на наличните заключения за НДНТ и справочните документи за най-добри налични техники е достъпен на адрес: <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference>.

¹³ Този въпрос се отнася до предотвратяването и контрола на замърсяването, произтичащо от промишлени дейности. В член 3, параграф 18 от Директива 2010/75/ЕС („Директива относно емисиите от промишлеността“) „опасните вещества“ се определят като: „вещества или смеси по смисъла на член 3 от Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси“. Освен това член 58 от Директивата относно емисиите от промишлеността гласи: „Веществата или смеси, които заради съдържанието си на летливи органични съединения, класифицирани като канцерогенни, мутагенни или токсични за репродукцията съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008, са означени или е необходимо да бъдат обозначени с предупрежденията за опасност H340, H350, H350i, H360D или H360F, се заменят, доколкото е възможно, с по-малко вредни вещества или смеси в най-кратък срок.“

¹⁴ В съответствие с Директива 2009/128/ЕО за устойчивата употреба на пестициди.

¹⁵ Заключения на Съвета относно следващите стъпки за превръщане на ЕС в регион с най-добри практики в борбата срещу антимикробната резистентност (2019/С 214/01).

¹⁶ В съответствие с методическото ръководство относно разпоредбите в член 6, параграфи 3 и 4 от Директива 92/43/ЕИО за местообитанията.

ПРИЛОЖЕНИЕ III: Специални условия за съответствие с целта за смекчаване на изменението на климата в рамките на принципа за ненаанасяне на значителни вреди по Механизма за възстановяване и устойчивост за мерки, свързани с производството на електроенергия и/или топлоенергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, с използване на природен газ

- Подкрепа за мерки, свързани с **производството на електроенергия и/или топлинна енергия с използване на природен газ**, може по изключение да се предоставя за всеки отделен случай в държави членки, които са изправени пред значителни предизвикателства при прехода от енергоизточници с високи въглеродни емисии, при условие че тази подкрепа ще допринесе за постигането на целите на ЕС за декарбонизация за 2030 г. и 2050 г., ако:
 - мерките са свързани с ориентирано към бъдещето, гъвкаво и ефективно производство на електроенергия с използване на природен газ или комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия с използване на природен газ, с емисии под 250 g CO₂/kWh през икономическия жизнен цикъл на съоръжението;
или
 - мерките са свързани с ориентирано към бъдещето, гъвкаво и ефективно производство на електроенергия с използване на природен газ или комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия с използване на природен газ, което позволява използването на възобновяеми и нисковъглеродни газове;
 - планът за възстановяване и реструктуриране включва надеждни планове или ангажименти за увеличаване на използването на възобновяеми и нисковъглеродни газове;
 - водят до едновременното затваряне на електроцентрали и/или съоръжение за производство на топлинна енергия (например въглища, лигнитни въглища или нефт) със значително по-високи въглеродни емисии и с поне същия капацитет, което води до значително намаляване на емисиите на парникови газове;
 - съответната държава членка може да докаже, че има надежден план за увеличаване на дела на възобновяемите енергийни източници към постигането на нейната цел за възобновяемите енергийни източници за 2030 г.;
 - планът за възстановяване и реструктуриране включва конкретни реформи и инвестиции за увеличаване на дела на възобновяемите енергийни източници.
- Подкрепа за мерки, свързани със **съоръжения за производство на енергия с използване на природен газ в районни отоплителни и охладителни системи**, може да бъде предоставена по изключение, ако съоръжението отговаря на изискванията за „ефективни районни отоплителни и охладителни системи“ (както са определени в член 2, параграф 41 от Директива 2012/27/ЕС) и на условията за производство на топлинна/електрическа енергия с използване на природен газ, както е описано в първото тире от настоящото приложение.
- Подкрепа за мерки, свързани с **районни отоплителни и охладителни мрежи, които получават топлинна/охладителна енергия от съоръжения, използващи природен газ**, може по изключение да бъде предоставена, ако:
 - те са част от „ефективни районни отоплителни и охладителни системи“ (съгласно определението в член 2, параграф 41 от Директива 2012/27/ЕС), които получават топлинна/охладителна енергия от съществуващи съоръжения, които отговарят на условията за производство на топлинна/електрическа енергия с използване на природен газ, както е описано в първото тире;
или

- инвестициите в съоръжението за производство на топлинна и електрическа енергия започват в рамките на три години от модернизиранието на мрежата, имат за цел да осигурят ефективността на цялата система (както е определено в член 2, параграф 41 от Директива 2012/27/ЕС) и отговарят на условията за производство на топлинна и електрическа енергия с използване на природен газ, както е описано в първото тире.
- Подкрепата за мерки, свързани с **инфраструктура за пренос и разпределение на газообразни горива**, е възможна, ако по време на изграждането те позволяват транспорта (и/или съхранението) на възобновяеми и нисковъглеродни газове.
- Подкрепа за мерки, свързани с **котли и отоплителни инсталации с използване на природен газ (и свързаната с тях разпределителна инфраструктура)**, може да се предоставя по изключение за всеки отделен случай, ако:
 - те са в съответствие с член 7, параграф 2 от Рамковия регламент (ЕС) 2017/1369 за енергийно етикетирание¹⁷ или се инсталират в сгради, които са част от по-широка програма за енергийна ефективност или саниране на сгради, в съответствие с дългосрочните стратегии за саниране съгласно Директивата относно енергийните характеристики на сградите, което води до значително подобряване на енергийните характеристики, и
 - водят до значително намаляване на емисиите на парникови газове; и
 - водят до значително подобряване на околната среда (по-специално поради намаляване на замърсяването) и общественото здраве, по-специално в области, където стандартите на ЕС за качество на въздуха, определени в Директива 2008/50/ЕС, са превишени или съществува риск да бъдат превишени, като например при замяна на отоплителни системи и котли на основата на въглища или нефт.

¹⁷ Член 7, параграф 2 от Рамковия регламент (ЕС) 2017/1369 за енергийно етикетирание гласи, че когато държавите членки предоставят стимули, тези стимули трябва да са насочени към двата най-високи класа на енергийна ефективност, в които попадат най-значителен брой продукти, или към по-високи класове съгласно предвиденото в делегирания акт. За отоплителни топлоизточници и водоподгреватели продуктите, използващи изкопаеми горива, обикновено не попадат в тези класове, с възможно изключение на продуктите за микрогенерация, работещи с газ.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV: Как да се извърши оценката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди: примери

В настоящия раздел са представени примери за хипотетични мерки и общите елементи, които биха могли да бъдат част от оценката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди, като се използват двете стъпки от контролния списък, описан в раздел 3. Тези примери са представени, без да се засяга степента на подробност или съдържание, изисквани в описанието на мярката и същинската оценка съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди, която трябва да бъде извършена в рамките на плановете за възстановяване и реструктуриране. Оценката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди, която в крайна сметка ще е необходима, зависи от естеството и характеристиките на всяка мярка и не може да бъде изчерпателно обхваната за целите на настоящия документ.

Пример 1: Мерки за енергийна ефективност в съществуващи сгради, включително подмяна на отоплителни и охладителни системи

Описание на мярката

Инвестиции в широкообхватна програма за саниране на сгради с цел енергийна ефективност, водещи до значително подобрене на енергийните характеристики, насочена към саниране на съществуващия жилищен фонд чрез различни мерки за енергийна ефективност, включително изолация, прозорци с висока топлинна ефективност, подмяна на отоплителни и охладителни системи, зелени покриви и инсталиране на съоръжения за производство на енергия от възобновяеми източници (напр. слънчеви фотоволтаични панели).

Част 1 от контролния списък за оценката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди

Моля, посочете кои от екологичните цели по-долу изискват оценка по същество на мярката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди	Да	Не	Обосновка, ако е избрано „Не“
Смекчаване на изменението на климата	X		
Адаптиране към изменението на климата	X		
Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси		X	Дейността, която се подпомага от мярката, има незначително предвидимо въздействие върху тази екологична цел, като се вземат предвид както преките, така и първичните непреки въздействия през целия жизнен цикъл. Не са установени рискове от влошаване на състоянието на околната среда, свързани с опазването на качеството на водата и недостига на вода, тъй като не се инсталират водни арматури или уреди, консумиращи вода.
Кръгова икономика, включително предотвратяване на образуването на отпадъци и тяхното рециклиране	X		
Предотвратяване и контрол на замърсяването на въздуха, водите или земята	X		
Защита и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите		X	Дейността, която се подпомага от мярката, има незначително предвидимо въздействие върху тази екологична цел, като се вземат предвид както преките, така и първичните непреки въздействия през целия жизнен цикъл. Програмата за саниране на сгради не се отнася до сгради, разположени във или в близост до уязвими по отношение на биологичното разнообразие зони (включително мрежата от защитени зони по „Натура 2000“, обектите на световното наследство на ЮНЕСКО и ключовите области на биологичното разнообразие, както и други защитени зони).

Част 2 от контролния списък за оценката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди

Въпроси	Не	Обосновка по същество
<p>Смекчаване на изменението на климата: Очаква ли се мярката да доведе до значителни емисии на парникови газове?</p>	<p>X</p>	<p>Мярката е допустима за област на намеса 025 в приложението към Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост с коефициент на изменение на климата от 40 %.</p> <p>Не се очаква мярката да доведе до значителни емисии на парникови газове, защото:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сградата не е предназначена за добив, съхранение, транспорт или производство на изкопаеми горива. - Програмата за саниране има потенциала да намали потреблението на енергия, да повиши енергийната ефективност, което ще доведе до значително подобряване на енергийните характеристики на съответните сгради, и значително да намали емисиите на парникови газове (вж. спецификациите на мярката на стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране и спецификациите в следващата точка по-долу). По този начин тя ще допринесе за постигането на националната цел за годишно повишаване на енергийната ефективност, определена в съответствие с Директивата относно енергийната ефективност (2012/27/ЕС) и национално определените приноси към Парижкото споразумение относно изменението на климата. - Тази мярка ще доведе до значително намаляване на емисиите на парникови газове, т.е. приблизително XX kt емисии на парникови газове годишно, което съответства на X % от националните емисии на парникови газове от жилищния сектор (вж. анализа на стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране). - Програмата за саниране ще включва, наред с другото, замената на отоплителни системи на основата на въглища/нефт с газови кондензационни котли: <ul style="list-style-type: none"> o тези котли отговарят на клас А, който е под двата най-високи, със значителен брой попадащи в тях продукти класа на енергийна ефективност в тази държава членка. Бяха разгледани алтернативи с по-ниски въглеродни емисии и с по-висока енергийна ефективност (по-специално термопомпи от класове A++ и A+), но поради архитектурата на сградите, обхванати от програмата, не могат да бъдат инсталирани общи термопомпи, а газовите кондензационни котли от клас А са най-добрата технологично осъществима алтернатива. o Освен това инвестициите в газови кондензационни котли са част от по-широка програма за саниране на сгради с цел повишаване на енергийната ефективност в съответствие с дългосрочните стратегии за саниране съгласно Директивата относно енергийните характеристики на сградите и водят до значително подобряване на енергийните характеристики. o Освен инсталирането на тези котли мярката включва също така инсталирането на слънчеви фотоволтаични панели като част от санирането на сградите. - За да не се възпрепятства въвеждането на нисковъглеродни алтернативи, по-специално термопомпи, в цялата държава членка реформа X на този компонент (вж. стр. Y от плана за възстановяване и реструктуриране) ще доведе до преразглеждане на относителните цени на горивата.
<p>Адаптиране към изменението на климата: Очаква ли се мярката да доведе до по-голямо вредно въздействие на настоящия и очаквания бъдещ климат, върху самата мярка или върху хората, природата или активите?</p>	<p>X</p>	<p>Беше направена оценка на свързаните с климата физически рискове, които биха могли да бъдат съществени за тази мярка, като част от анализ на експозицията, обхващащ настоящия и бъдещия климат. Този анализ показва, че сградите в целевата климатична зона ще бъдат изложени на големи горещини. Мярката изисква от икономическите оператори да гарантират, че техническите сградни инсталации в санираните сгради са оптимизирани, за да осигурят топлинен комфорт на обитателите дори при тези екстремни температури. Поради това няма доказателства за значителни отрицателни преки и първични непреки въздействия на мярката през целия ѝ жизнен цикъл за тази екологична цел.</p>

<p><i>Преход към кръгова икономика, включително предотвратяване на образуването на отпадъци и тяхното рециклиране: Очаква ли се мярката:</i></p> <p>i) да доведе до значително увеличение на образуването, изгарянето или обезвреждането на отпадъци, с изключение на изгарянето на нерестицируеми опасни отпадъци ;</p> <p>ii) да доведе до значителна неефективност при прякото или непрякото използване на природни ресурси на някой от етапите от жизнения ѝ цикъл, като тази ефективност не е сведена до минимум чрез подходящи мерки; или</p> <p>iii) да причини значителни и дългосрочни вреди на околната среда по отношение на кръговата икономика?</p>	X	<p>Мярката изисква от икономическите оператори, извършващи санирането на сгради, да гарантират, че най-малко 70 % (тегловни) от неопасните отпадъци от строителство и разрушаване (с изключение на срещаните в природата материали, посочени в категория 17 05 04 от Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532/ЕО), генерирани на строителния обект, ще бъдат подготвени за повторно използване, рециклиране и друго оползотворяване на материали, включително насипни дейности, при които се използват отпадъци за заместване на други материали, в съответствие с йерархията на отпадъците и Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване.</p> <p>Мярката включва технически спецификации за оборудването за производство на енергия от възобновяеми източници, което може да бъде инсталирано, по отношение на неговата дълготрайност, възможност за поправка и рециклиране, както е посочено на стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране. По-специално, операторите ще ограничат генерирането на отпадъци в процесите, свързани със строителството и разрушаването, в съответствие с Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване. Сградните проекти и строителните техники ще подкрепят кръговостта, и по-специално ще покажат, с позоваване на ISO 20887 или други стандарти за оценка на възможностите за разглобяване или приспособимостта на сградите, как те са проектирани така, че да бъдат по-ефективни от гледна точка на ресурсите, приспособими, гъвкави и позволяващи разглобяване, за да се даде възможност за повторно използване и рециклиране.</p>
<p><i>Предотвратяване и контрол на замърсяването: Очаква ли се мярката да доведе до значително увеличение на емисиите на замърсители във въздуха, водите или земята?</i></p>	X	<p>Не се очаква мярката да доведе до значително увеличение на емисиите на замърсители във въздуха, водите или земята, поради:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Замяната особено на отоплителните системи на нефтена основа ще доведе до значително намаляване на емисиите във въздуха и последващо подобряване на общественото здраве в район, в който стандартите на ЕС за качество на въздуха, определени от Директива 2008/50/ЕО, са превишени или е вероятно да бъдат превишени. - Както е описано в обосновката на целта за смекчаване на изменението на климата, бяха разгледани алтернативи с по-слабо въздействие, но те не са технологично осъществими в контекста на настоящата програма. Освен това очакваният среден експлоатационен срок на котлите, които ще бъдат инсталирани, е 12 години. - Операторите, извършващи ремонтите, трябва да гарантират, че използваните при санирането на сгради компоненти и материали не съдържат азбест, нито вещества, пораждащи сериозно безпокойство, установени въз основа на списъка на веществата, за които се изисква разрешение, посочен в приложение XIV към Регламент (ЕО) № 1907/2006. - Операторите, извършващи ремонтите, трябва да гарантират, че използваните при санирането на сгради компоненти и материали, които могат да влязат в контакт с обитателите, отделят по-малко от 0,06 mg формалдехид на m³ материал или компонент и по-малко от 0,001 mg канцерогенни летливи органични съединения от категории 1A и 1B на m³ материал или компонент, след изпитване в съответствие със CEN/TS 16516 и ISO 16000-3 или други сравними стандартизирани условия на изпитване и метод за определяне. - Ще бъдат предприети мерки за намаляване на емисиите на шум, прах и замърсители по време на ремонтните работи, както е описано на стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране.

Пример 2: Управление на отпадъците (преработване на отпадъци от строителство и разрушаване)

Описание на мярката

Тази мярка е инвестиция в подкрепа на изграждането на съоръжения за рециклиране на отпадъци от строителство и разрушаване. По-конкретно съоръженията сортират и преработват разделно събрани, неопасни и твърди отпадъци, включително от компонента за саниране на сгради на плана за възстановяване и реструктуриране. Съоръженията рециклират неопасни и

твърди отпадъци във вторични суровини, като включват процес на механично преобразуване. Целта на мярката е превръщането на повече от 50 % от теглото на обработените разделно събрани, неопасни и твърди отпадъци във вторични суровини, които са подходящи за заместване на първични строителни материали.

Част 1 от контролния списък за оценката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди

Моля, посочете кои от екологичните цели по-долу изискват оценка по същество на мярката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди	Да	Не	Обосновка, ако е избрано „Не“
Смекчаване на изменението на климата		X	Мярката е допустима за област на намеса 045a в приложението към Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост с коефициент на изменение на климата от 100 %, тъй като техническите спецификации на подпомагането за съоръжения за рециклиране зависят от постигането на коефициент на преобразуване от 50 %. Целта на мярката и естеството на областта на намеса подпомагат пряко целта за смекчаване на изменението на климата.
Адаптиране към изменението на климата	X		
Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси		X	Дейността, която се подпомага от мярката, има незначително предвидимо въздействие върху тази екологична цел, като се вземат предвид както преките, така и първичните непреки въздействия през целия жизнен цикъл. Не са установени рискове от влошаване на състоянието на околната среда, свързани с опазването на качеството на водата и недостига на вода. В съответствие с Директива 2011/92/ЕС на етапа на скрининг на процеса на оценка на въздействието върху околната среда се стигна до заключението, че не се очакват значителни въздействия. Мястото, на което отпадъците от строителство и разрушаване ще бъдат съхранявани преди тяхната преработка, трябва да бъде покрито, а инфилтрацията на вода трябва да бъде контролирана, за да се избегне изпускане на замърсители от обработените отпадъци в местния водоносен пласт в случай на дъжд.
Кръгова икономика, включително предотвратяване на образуването на отпадъци и тяхното рециклиране		X	Мярката е допустима за област на намеса 045a в приложението към Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост с екологичен коефициент от 100 %, тъй като техническите спецификации на подпомагането за съоръжения за рециклиране зависят от постигането на коефициент на преобразуване от 50 %. Целта на мярката и естеството на областта на намеса подпомагат пряко целта за кръгова икономика. Мярката е в съответствие с [националния/регионалния/местния] план за управление на отпадъците.
Предотвратяване и контрол на замърсяването на въздуха, водите или земята		X	Дейността, която се подпомага от мярката, има незначително предвидимо въздействие върху тази екологична цел, като се вземат предвид както преките, така и първичните непреки въздействия през целия жизнен цикъл. В съответствие с Директива 2011/92/ЕС на етапа на скрининг на процеса на оценка на въздействието върху околната среда се стигна до заключението, че не се очакват значителни въздействия, тъй като са предприети мерки за намаляване на емисиите на шум, прах и замърсители по време на строежа на съоръжението за рециклиране и неговото функциониране (сортиране и третиране на отпадъците). Подпомаганите от мярката съоръжения прилагат най-добрите налични техники, описани в справочния документ за най-добрите налични техники в секторите за третиране на отпадъци. Мерките, предприети за намаляване на емисиите на шум, прах и замърсители по време на строителните работи, са описани на стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране.
Защита и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите		X	Дейността, която се подпомага от мярката, има незначително предвидимо въздействие върху тази екологична цел, като се вземат предвид както преките, така и първичните непреки въздействия през целия жизнен цикъл. Операцията не се извършва във или в близост до уязвими по отношение на биологичното разнообразие зони (включително мрежата от защитени зони по „Натура 2000“, обектите на

		световното наследство на ЮНЕСКО и ключовите области на биологичното разнообразие, както и други защитени зони). В съответствие с директиви 2011/92/ЕС и 92/43/ЕИО на етапа на скрининг на процеса на оценка на въздействието върху околната среда се стигна до заключението, че не се очакват значителни въздействия.
--	--	---

Част 2 от контролния списък за оценката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди

Въпроси	Не	Обосновка по същество
Адаптиране към изменението на климата: Очаква ли се мярката да доведе до по-голямо вредно въздействие на настоящия и очаквания бъдещ климат, върху самата мярка или върху хората, природата или активите?	X	Тъй като мярката е свързана с две съоръжения, изградени в близост до застрашени от наводнения зони, и очакваният жизнен цикъл на съоръженията надвишава 10 години, беше извършена задълбочена оценка на климатичния риск и уязвимостта, като бяха използвани модерни прогнози с висока резолюция относно климата за редица евентуални бъдещи сценарии, съответстващи на очаквания жизнен цикъл на съоръженията. Заключенията от оценката са включени в замисъла на мярката (вж. стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране). Освен това мярката определя задължението на икономическите оператори да разработят план за прилагане на решения за адаптиране с цел намаляване на свързаните с климата материални физически рискове за съоръженията за рециклиране (вж. стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране). Задължението предполага, че решенията за адаптиране не оказват неблагоприятно въздействие върху усилията за адаптиране или върху равнището на устойчивост на свързаните с климата физически рискове на други хора, на природата, на активите и на други икономически дейности и са в съответствие с усилията за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище.

Пример 3: Инсталация за изгаряне на отпадъци (пример за несъответствие с принципа за ненанасяне на значителни вреди)

Описание на мярката

Мярката е инвестиция в подкрепа на изграждането на нови инсталации за изгаряне на отпадъци с цел увеличаване на съществуващия капацитет в страната. Целта на мярката е да се намали депонирането на неопасни твърди битови отпадъци и да се генерира енергия чрез изгаряне на отпадъци (оползотворяване на енергия).

Част 1 от контролния списък за оценката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди

Моля, посочете кои от екологичните цели по-долу изискват оценка по същество на мярката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди	Да	Не	Обосновка, ако е избрано „Не“
Смекчаване на изменението на климата	X		
Адаптиране към изменението на климата	X		
Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси		X	В този конкретен случай подпомаганата от мярката дейност има незначително предвидимо въздействие върху тази екологична цел, като се вземат предвид както преките, така и първичните непреки въздействия през целия жизнен цикъл. Има доказателства, че мярката няма да доведе до рискове от влошаване на състоянието на околната среда, свързани с опазването на качеството на водите и недостига на вода в съответствие с Рамковата директива за водите (2000/60/ЕО). В съответствие с Директива 2011/92/ЕС на етапа на скрининг на процеса на оценка на въздействието върху околната среда се стигна до заключението, че не се очакват значителни

			въздействия.
Кръгова икономика, включително предотвратяване на образуването на отпадъци и тяхното рециклиране	X		
Предотвратяване и контрол на замърсяването на въздуха, водите или земята	X		
Защита и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	X		

Част 2 от контролния списък за оценката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди

<i>Въпроси</i>	<i>Не</i>	<i>Обосновка по същество</i>
<i>Смекчаване на изменението на климата: Очаква ли се мярката да доведе до значителни емисии на парникови газове?</i>	X	<p>Подпомаганите от мярката съоръжения имат за цел да сведат до минимум емисиите на CO₂ от изкопаеми източници. Това се гарантира чрез изгарянето само на биомаса (а не на изкопаем материал). Това е обосновано (вж. стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране) и включено в съответните цели, свързани с компонент Y.</p> <p>Налице е план за мониторинг за изтичане на емисии на парникови газове във всяко съоръжение, особено от отпадъци, съхранявани преди тяхната преработка, както е отразено в замисъла на мярката на стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране.</p>
<i>Адаптиране към изменението на климата: Очаква ли се мярката да доведе до по-голямо вредно въздействие на настоящия и очаквания бъдещ климат, върху самата мярка или върху хората, природата или активите?</i>	X	<p>Тъй като трите инсталации за изгаряне на отпадъци, които ще бъдат подпомогнати от мярката, са разположени в застрашени от свлачища зони и очакваният жизнен цикъл на съоръженията е 25—30 години, беше извършена задълбочена оценка на климатичния риск и уязвимостта, като бяха използвани модерни прогнози за климата с висока резолюция за редица евентуални бъдещи сценарии, съответстващи на очаквания жизнен цикъл на съоръженията. Заключениета от оценката са включени в замисъла на мярката (вж. стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране).</p> <p>Освен това мярката предвижда задължението на икономическите оператори да разработят план за прилагане на решения за адаптиране с цел намаляване на свързаните с климата материални физически рискове за инсталациите за изгаряне на отпадъци (вж. стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране). Задължението предполага също, че решенията за адаптиране не оказват неблагоприятно въздействие върху усилията за адаптиране или върху равнището на устойчивост на свързаните с климата физически рискове на други хора, на природата, на активите и на други икономически дейности и са в съответствие с усилията за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище.</p>
<i>Преход към кръгова икономика, включително предотвратяване на образуването на отпадъци и тяхното рециклиране: Очаква ли се мярката:</i> i) да доведе до значително увеличение на образуването, изгарянето или обезвреждането на отпадъци, с изключение на изгарянето на	<i>Пример за несъответствие с принципа за ненанасяне на значителни вреди</i>	<p><i>Въпреки че тази мярка има за цел да предотврати, наред с друго, депонирането на запалими неретицируеми отпадъци, Комисията вероятно ще счете, че тази мярка „ще доведе до значително увеличаване на генерирането, изгарянето или обезвреждането на отпадъци, с изключение на изгарянето на неретицируеми опасни отпадъци“ поради следните причини.</i></p> <p><i>Изграждането на нови инсталации за изгаряне на отпадъци с цел увеличаване на съществуващия капацитет за изгаряне в страната води до значително увеличаване на изгарянето на отпадъци, които не попадат в категорията на</i></p>

<p>нерециклируеми опасни отпадъци ;</p> <p>ii) да доведе до значителна неефективност при прякото или непрякото използване на природни ресурси на някой от етапите от жизнения ѝ цикъл, като тази ефективност не е сведена до минимум чрез подходящи мерки; или</p> <p>iii) да причини значителни и дългосрочни вреди на околната среда по отношение на кръговата икономика?</p>		<p><i>нерециклируемите опасни отпадъци. Следователно то е в пряко нарушение на член 17, параграф 1, буква г), подточка ii) („Значителни вреди за екологичните цели“) от Регламента за таксономията.</i></p> <p><i>Мярката възпрепятства разработването и внедряването на налични алтернативи с ниско въздействие, които имат по-високи екологични показатели (напр. повторно използване, рециклиране), и би могла да доведе до зависимост от активи с голямо въздействие, като се имат предвид техният жизнен цикъл и капацитет. Значителни количества неопасни отпадъци (рециклируеми или нерециклируеми) могат да се използват като изходна суровина, поради което по този начин се възпрепятстват (за рециклируемите отпадъци) видовете третиране, които се класират на по-високо място в йерархията на отпадъците, включително рециклирането. Това би подкопало постигането на целите за рециклиране на национално/регионално равнище и националния/регионалния/местния план за управление на отпадъците, приет в съответствие с изменената Рамкова директива за отпадъците.</i></p>
<p><i>Предотвратяване и контрол на замърсяването: Очаква ли се мярката да доведе до значително увеличение на емисиите на замърсители във въздуха, водите или земята?</i></p>	<p>X</p>	<p>Съгласно мярката подпомаганите съоръжения трябва да прилагат най-добрите налични техники, определени в заключенията за най-добрите налични техники (НДНТ) за изгаряне на отпадъци (Решение за изпълнение (ЕС) 2019/2010 на Комисията). Това се гарантира от замисъла на мярката (вж. стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране).</p> <p>Подпомаганите от мярката съоръжения са осигурили съответното екологично разрешително и включват смекчаване и мониторинг на въздействието върху околната среда благодарение на мерките, предприети за намаляване и контрол на нивото на емисиите на шум, прах и други замърсители по време на строителството, поддръжката и експлоатацията (вж. стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране).</p>
<p><i>Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите: Очаква ли се мярката:</i></p> <p>i) да влоши в значителна степен доброто състояние и устойчивостта на екосистемите; или</p> <p>ii) да влоши природозащитния статус на местообитанията и видовете, включително тези от интерес за Съюза?</p>	<p>X</p>	<p>Извършени са оценка или скрининг на въздействието върху околната среда в съответствие с Директива 2011/92/ЕС и необходимите смекчаващи мерки за опазване на околната среда са приложени/ще бъдат приложени и отразени в междинните и крайните цели на мярка X в компонент Y (вж. стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране).</p> <p>Инсталациите за изгаряне няма да бъдат разположени във или в близост до уязвими по отношение на биологичното разнообразие зони (включително мрежата от защитени зони по „Натура 2000“, обектите на световното наследство на ЮНЕСКО и ключовите области на биологичното разнообразие, както и други защитени зони).</p>

Пример 4: Транспортна инфраструктура (пътища)

Описание на мярката

Тази мярка ще се състои от инвестиции в две подмерки:

- Изграждане на нова магистрала, част от основната мрежа TEN-T, с което се цели i) по-добро свързване на отдалечен регион на дадена държава членка с останалата част от страната и ii) подобряване на пътната безопасност.
- Изграждане на станции за зареждане с електричество (една зарядна станция на десет превозни средства) и на станции за зареждане с водород (една зарядна станция на всеки X km) по новата магистрала.

Част 1 от контролния списък за оценката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди

Моля, посочете кои от екологичните цели по-долу изискват оценка по същество на мярката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди		Да	Не	Обосновка, ако е избрано „Не“
Смекчаване на изменението на климата	Изграждане на новата магистрала	X		
	Изграждане на инфраструктура за зареждане с електроенергия и презареждане с гориво		X	Тази подмярка е допустима за област на намеса 077 в приложението към Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост с коефициент на изменение на климата от 100 %. В допълнение, инфраструктурата за зареждане с електричество и водород (която ще използва зелен водород, произведен от електролизатори) насърчава електрификацията и като такава може да се счита за необходима инвестиция в прехода към ефективна неутрална по отношение на климата икономика. Обосновка и доказателства за увеличаване на капацитета за производство на енергия от възобновяеми източници на национално равнище са представени в компонент X, стр. Y—Z от плана за възстановяване и реструктуриране.
Адаптиране към изменението на климата		X		
Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси		X		
Кръгова икономика, включително предотвратяване на образуването на отпадъци и тяхното рециклиране		X		
Предотвратяване и контрол на замърсяването на въздуха, водите или земята		X		
Защита и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите		X		

Част 2 от контролния списък за оценката съгласно принципа за ненасяне на значителни вреди

Въпроси	Не	Обосновка по същество
Смекчаване на изменението на климата: Очаква ли се мярката да доведе до значителни емисии на парникови газове?	X	<p>(Само по отношение на подмярката за изграждането на нова магистрала:)</p> <p>Не се очаква мярката да доведе до значителни емисии на парникови газове, тъй като новата магистрала е част от всеобхватния план за транспорта¹⁸, насочен към декарбонизация на транспорта в съответствие с целите в областта на климата за 2030 г. и 2050 г. По-специално това се дължи на следните съпътстващи мерки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - свързването на инвестициите в автомобилния транспорт с инфраструктурата за зареждане с електричество и водород; - реформа X (стр. Y—Z) на този компонент, с която се въвеждат пътни такси за този и други пътища; - реформа Y (стр. Y—Z) на този компонент, която увеличава данъчното облагане на конвенционалните горива; - реформа Z (стр. Y—Z) на този компонент, която предоставя стимули за закупуване на превозни средства с нулеви емисии; - и мерки XX и XY (стр. Y—Z) на този компонент, които подпомагат преминаването към железопътен транспорт и/или вътрешни водни пътища.
Адаптиране към изменението на климата: Очаква ли се мярката да доведе до по-голямо вредно въздействие на настоящия и очаквания бъдещ климат, върху самата мярка или върху хората, природата или активите?	X	<p>Тъй като мярката е свързана с изграждането на път и свързаната с него инфраструктура за зареждане с електроенергия и презареждане с гориво в зона, изложена на топлинен стрес и температурна променливост, и очакваният жизнен цикъл на активите надвишава 10 години, беше извършена оценка на климатичния риск и уязвимостта, като бяха използвани прогнози относно климата за редица евентуални бъдещи сценарии, съответстващи на очаквания жизнен цикъл на съоръженията. По-специално беше извършен анализ на риска от наводнения и бяха набелязани два участъка, в които трябва да се приложи специфично решение за адаптация. Специално внимание бе обърнато на чувствителни елементи като мостове и тунели. Заключениета от оценката са включени в замисъла на мярката (вж. стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране).</p> <p>Освен това в мярката се съдържа задължение за икономическите оператори да разработят план за прилагане на решения за адаптиране с цел намаляване на свързаните с климата материални физически рискове за пътя и свързаната с него инфраструктура за зареждане с електроенергия и презареждане с гориво (вж. стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране). Задължението предполага, че решенията за адаптиране не оказват неблагоприятно въздействие върху усилията за адаптиране или върху равнището на устойчивост на свързаните с климата физически рискове на други хора, на природата, на активите и на други икономически дейности и са в съответствие с усилията за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище.</p>
Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси: Очаква ли се мярката да навреди: i) на доброто състояние или добрия екологичен потенциал на водните обекти, включително на	X	<p>Извършена е оценка на въздействието върху околната среда във връзка с изграждането на пътя и инсталирането на свързаната с него инфраструктура за зареждане с електроенергия и презареждане с гориво в съответствие с Директива 2011/92/ЕС. Необходимите стъпки за смекчаване на изменението на климата за опазване на околната среда ще бъдат изпълнени, което е отразено в замисъла на мярката (вж. стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране). В оценката на въздействието върху околната среда е включена оценка на въздействието върху водите в</p>

¹⁸ Или, при липсата на всеобхватен план за устойчив транспорт, специфичният анализ на разходите и ползите, извършен на проектно равнище, показва, че самият проект води до намаляване/не води до увеличаване на емисиите на парникови газове през целия си жизнен цикъл.

<p>повърхностните и подземните води; или</p> <p>ii) на доброто екологично състояние на морските води?</p>		<p>съответствие с Директива 2000/60/ЕО и установените рискове са разгледани при замисъла на мярката (вж. стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране).</p> <p>Рисквете от влошаване на състоянието на околната среда, свързани с опазването на качеството на водите и избягването на недостига на вода, се установяват и разглеждат в съответствие с изискванията на Директива 2000/60/ЕО (Рамковата директива за водите) и с план за управление на речния басейн, разработен за потенциално засегнатия воден обект или обекти след консултация със съответните заинтересовани страни (вж. стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране).</p>
<p><i>Преход към кръгова икономика, включително предотвратяване на образуването на отпадъци и тяхното рециклиране:</i> Очаква ли се мярката:</p> <p>i) да доведе до значително увеличение на образуването, изгарянето или обезвреждането на отпадъци, с изключение на изгарянето на нерестируемите опасни отпадъци;</p> <p>ii) да доведе до значителна неефективност при прякото или непрякото използване на природни ресурси на някой от етапите от жизнения си цикъл, като тази неефективност не е сведена до минимум чрез подходящи мерки; или</p> <p>iii) да причини значителни и дългосрочни вреди на околната среда по отношение на кръговата икономика?</p>	<p>X</p>	<p>Мярката изисква от операторите, извършващи пътното строителство, да гарантират, че най-малко 70 % (тегловни) от неопасните отпадъци от строителство и разрушаване, свързани с изграждането на пътя и прилежащата му инфраструктура за зареждане с електроенергия и презареждане с гориво (с изключение на срещаните в природата материали, определени в категория 17 05 04 от Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532/ЕО на Комисията), генерирани на строителния обект, ще бъдат подготвени за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали, включително насипните дейности, при които се използват отпадъци за заместване на други материали, в съответствие с йерархията на отпадъците и Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване.</p> <p>Операторите ще ограничат генерирането на отпадъци по време на строителството в съответствие с Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване и като вземат предвид най-добрите налични техники и улесняват повторното използване и висококачественото рециклиране чрез селективно отстраняване на материалите, като се използват наличните системи за сортиране на отпадъците от строителство.</p>
<p><i>Предотвратяване и контрол на замърсяването:</i> Очаква ли се мярката да доведе до значително увеличение на емисиите на замърсители във въздуха, водите или земята?</p>	<p>X</p>	<p>Не се очаква мярката да доведе до значително увеличение на емисиите на замърсители във въздуха, тъй като тя е част от всеобхватния план за транспорта и е в съответствие с Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха. По-специално това се дължи на следните съпътстващи мерки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - свързването на инвестициите в автомобилния транспорт с инфраструктурата за зареждане с електричество и водород; - реформа X (стр. Y—Z) на този компонент, с която се въвеждат пътни такси за този и други пътища; - реформа Y (стр. Y—Z) на този компонент, която увеличава данъчното облагане на конвенционалните горива; - реформа Z (стр. Y—Z) на този компонент, която предоставя стимули за закупуване на превозни средства с нулеви емисии, - и мерки XX и XY (стр. Y—Z) на този компонент, които подпомагат преминаването към железопътен транспорт и/или вътрешни водни пътища. <p>Освен това шумът и вибрациите от използването на пътя и свързаната с него инфраструктура за зареждане с електроенергия и презареждане с гориво ще бъдат смекчени чрез въвеждането на стени, които отговарят на изискванията на Директива 2002/49/ЕО.</p>
<p><i>Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите:</i> Очаква ли се мярката:</p> <p>i) да влоши в значителна</p>	<p>X</p>	<p>Извършена е оценка на въздействието върху околната среда за изграждането на пътя и свързаната с него инфраструктура за зареждане с електроенергия и презареждане с гориво в съответствие с Директива 2011/92/ЕС и Директива 92/43/ЕИО. Необходимите стъпки за смекчаване с цел намаляване на разпокъсаността и влошаването на качеството на</p>

<p>степен доброто състояние и устойчивостта на екосистемите; или</p> <p>ii) да влоши природозащитния статус на местообитанията и видовете, включително тези от интерес за Съюза?</p>		<p>земите, по-специално зелените коридори и други мерки за свързаност на местообитанията, както и съответните защитени животински видове, изброени в приложение IV към Директива 92/43/ЕИО, се основават на установени природозащитни цели и са изпълнени, което е отразено в замисъла на мярката (вж. стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране).</p>
--	--	--

Пример 5: Схема за бракуване на автомобили (пример за несъответствие с принципа за ненанасяне на значителни вреди)

Описание на мярката

Тази мярка е схема за бракуване за замяна на използваните понастоящем автомобили с двигатели с вътрешно горене с по-ефективни автомобили, също оборудвани с двигатели с вътрешно горене (т.е. изгаряне на дизелово гориво или бензин). Този стимул е под формата на еднократна безвъзмездна помощ за бракуван и закупен автомобил, но може да бъде предоставен и под по-сложна форма (данъчно приспадане).

Мярката има за цел да замени по-старите, по-замърсяващи превозни средства с по-нови и следователно по-малко замърсяващи еквивалентни превозни средства. За целите на този пример се приема, че тази схема изисква само преминаване към ново поколение продукти (напр. последващо равнище на „Евро“ стандартите) в рамките на една и съща технология.

Част I от контролния списък за оценката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди

<i>Моля, посочете кои от екологичните цели по-долу изискват оценка по същество на мярката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди</i>	Да	Не	<i>Обосновка, ако е избрано „Не“</i>
Смекчаване на изменението на климата	X		
Адаптиране към изменението на климата		X	Подпомаганата от мярката дейност има незначително предвидимо въздействие върху тази екологична цел, като се вземат предвид както преките, така и първичните непреки въздействия през целия жизнен цикъл.
Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси		X	Подпомаганата от мярката дейност има незначително предвидимо въздействие върху тази екологична цел, като се вземат предвид както преките, така и първичните непреки въздействия през целия жизнен цикъл.
Кръгова икономика, включително предотвратяване на образуването на отпадъци и тяхното рециклиране	X		
Предотвратяване и контрол на замърсяването на въздуха, водите или земята	X		
Защита и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите		X	Подпомаганата от мярката дейност има незначително предвидимо въздействие върху тази екологична цел, като се вземат предвид както преките, така и първичните непреки въздействия през целия жизнен цикъл.

Част 2 от контролния списък за оценката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди

Въпроси	Не	Обосновка по същество
<p>Смекчаване на изменението на климата: Очаква ли се мярката да доведе до значителни емисии на парникови газове?</p>	<p>Пример за несъответствие с принципа за ненанасяне на значителни вреди</p>	<p>Автомобилите с вътрешно горене произвеждат CO₂ (и емисии на прахови частици, NO, летливи органични съединения и различни други опасни замърсители на въздуха, включително бензен). Що се отнася до смекчаването на изменението на климата, придобиването на нови автомобили (които да заменят старите) би намалило емисиите, но все пак би довело до значителни емисии на парникови газове (средните емисии на CO₂, измерени при лабораторни изпитвания, от нови леки пътнически автомобили, регистрирани в ЕС и Исландия през 2018 г., са били 120,8 gr CO₂ на километър).</p> <p>Комисията вероятно ще отхвърли аргумента, че новото поколение дизелови или бензинови автомобили представляват най-добрата налична алтернатива в сектора и че следователно инвестицията не нарушава принципа за ненанасяне на значителни вреди. Електрическите автомобили представляват по-добра налична алтернатива с по-високи екологични показатели (т.е. по-ниски нива на емисии през целия жизнен цикъл) в сектора по отношение на смекчаването на изменението на климата.</p> <p>Поради това Комисията вероятно ще счете, че схемата за бракуване ще доведе до значителна вреда за смекчаването на изменението на климата.</p>
<p>Кръгова икономика и управление на отпадъците: Очаква ли се мярката:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) да доведе до значително увеличение на образуването, изгарянето или обезвреждането на отпадъци, с изключение на изгарянето на неретицируеми опасни отпадъци; ii) да доведе до значителна неефективност при прякото или непрякото използване на природни ресурси на някой от етапите от жизнения си цикъл, като тази ефективност не е сведена до минимум чрез подходящи мерки, или iii) да причини значителни и дългосрочни вреди на околната среда по отношение на кръговата икономика? 	<p>X</p>	<p>Въведени са мерки за управление на отпадъците както във фазата на използване (поддръжка), така и в края на жизнения цикъл на автомобилния парк, включително чрез повторна употреба и рециклиране на батерии и електроника (по-специално суровините от изключителна важност в тях), в съответствие с йерархията на отпадъците. Въздействията върху производството са взети предвид и схемата няма да насърчи преждевременното бракуване на годните за експлоатация превозни средства. По-специално схемата изисква всеки бракуван автомобил да се обработва от разрешено съоръжение за третиране в съответствие с Директивата относно излезлите от употреба превозни средства (2000/53/ЕО), което се доказва със сертификат, който е необходим за участие в схемата.</p> <p>Освен това мярката е придружена от дейност, която насърчава разрешените съоръжения за третиране да събират части за тяхната крайна повторна употреба и повторна преработка.</p>
<p>Предотвратяване и контрол на замърсяването: Очаква ли се</p>	<p>Пример за несъответствие</p>	<p>Автомобилите с двигатели с вътрешно горене отделят, наред с другото, въглероден оксид (CO), прахови</p>

мярката да доведе до значително увеличение на емисиите на замърсители ¹⁹ във въздуха, водите или земята?	<i>с принципа за ненанасяне на значителни вреди</i>	<i>частици (ПЧ), азотни оксиди (NOx) и неизгорели въглеводороди (НС). Предвид среднотатистическите практики и изискванията на правната уредба в отрасъла²⁰, е малко вероятно Комисията да счете, че мярката не води до значително увеличение на емисиите на замърсители на въздуха, заради съображения, подобни на тези, изложени във връзка със смекчаването на изменението на климата.</i>
---	---	---

Пример 6: Напояване на земята

Описание на мярката

Мярката предвижда преди всичко инвестиции в съществуваща и използвана напоителна система в региона X, за да се използват по-ефективни методи за напояване и да се насърчи безопасното повторно използване на рециклираната вода. Целта е да се компенсира недостигът на вода в почвата, причинен от суши, и като такъв да се допринесе за адаптирането към изменението на климата, по-специално по отношение на селскостопанските култури. Мярката ще бъде придружена от насърчаване и подкрепа за устойчиви селскостопански практики, по-специално по-устойчиви и ефективни напоителни системи и мерки за естествено задържане на вода, преминаване към култури и управленски практики с по-ниски потребности от вода, както и по-устойчиви практики за наторяване.

Част 1 от контролния списък за оценката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди

<i>Моля, посочете кои от екологичните цели по-долу изискват оценка по същество на мярката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди</i>	<i>Да</i>	<i>Не</i>	<i>Обосновка, ако е избрано „Не“</i>
Смекчаване на изменението на климата		X	Подпомаганата от мярката дейност има незначително предвидимо въздействие върху тази екологична цел, като се вземат предвид както преките, така и първичните непреки въздействия през целия жизнен цикъл. Това е гарантирано, тъй като новата система/оборудване ще бъде с енергийна ефективност и следователно абсолютните емисии няма да се увеличат въпреки умереното увеличение на напояваните площи и/или защото за захранване на оборудването ще бъде използвана вятърна или слънчева енергия. Напояването може косвено да улесни продължаването на селскостопанските практики, които компрометират функцията за поглъщане на въглерода на селскостопанските почви или дори ги превръщат в нетни източници на емисии. Пълноценното насърчаване и подкрепа за устойчиви селскостопански практики като част от мярката не показва по-нататъшно влошаване на това положение и следва да доведе до подобрение.
Адаптиране към изменението на климата	X		
Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	X		

¹⁹ „Замърсител“ означава вещество, вибрация, топлина, шум, светлина или друг замърсител, присъстващ във въздуха, водата или земята, който може да бъде вреден за човешкото здраве или за околната среда.

²⁰ Съставът варира между бензиновите и дизеловите двигатели. С Регламент 715/2007/ЕО за стандартите „Евро“ 5 и 6 на емисиите на регулираните замърсители от автомобилите, по-специално на азотните оксиди (NOx, т.е., комбинираните емисии на NO и NO₂), се определят гранични стойности от 80 mg/km.

Кръгова икономика, включително предотвратяване на образуването на отпадъци и тяхното рециклиране	X	Подпомаганата от мярката дейност има незначително предвидимо въздействие върху тази екологична цел, като се вземат предвид както преките, така и първичните непреки въздействия през целия жизнен цикъл. Мярката няма да доведе до значителна неефективност при използването на ресурсите, нито до увеличаване на генерирането на отпадъци.
Предотвратяване и контрол на замърсяването на въздуха, водите или земята	X	
Защита и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	X	

Част 2 от контролния списък за оценката съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди

Въпроси	Не	Обосновка по същество
<i>Адаптиране към изменението на климата: Очаква ли се мярката да доведе до по-голямо вредно въздействие на настоящия и очаквания бъдещ климат, върху самата мярка или върху хората, природата или активите?</i>	X	<p>Не се очаква мярката да бъде вредна за адаптирането към изменението на климата поради следните причини:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основната част от мярката допринася в ограничена степен за подобряването на устойчивостта към последиците от изменението на климата в краткосрочен план, тъй като подобрява напояването, без да увеличава водочерпенето. Този положителен принос е възможен само доколкото текущото и прогнозното състояние на засегнатите водни обекти са в добро състояние (или е разумно да не се очаква влошаване до по-малко от добро състояние съгласно надеждни прогнози). Ако случаят не е такъв, процентът на водочерпене би бил неустойчив и инвестицията не би могла да се квалифицира като мярка за адаптиране към изменението на климата (и би била гранична мярка за несполучливо адаптиране) дори ако не влошава основната ситуация, тъй като би удължила жизнения цикъл на една принципно неустойчива структура. По принцип мярката е допустима за област на намеса 040 в приложението към Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост с коефициент на изменение на климата от 40 %, тъй като мярката е мярка за управление на водите, насочена към управление на недостига на вода, изострен от свързаните с климата рискове, т.е. сушите. - За разлика от това насърчаването на устойчиви селскостопански практики и мерки за естествено задържане на вода ще се впише в област на намеса 037, като пряко подпомогне целта за адаптиране към изменението на климата. За да може цялата мярка да отговаря на условията по точка 037, последната трябва да бъде преобладаваща или поне достатъчно убедителна по отношение на размера, мащаба и детайлността.
<i>Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси: Очаква ли се мярката да навреди:</i> i) на доброто състояние или добрия екологичен потенциал на водните обекти, включително на повърхностните и подземните води; или ii) на доброто екологично състояние на морските води?	X	<p>Не се очаква мярката да бъде в ущърб на устойчивото използване и опазването на водните и морските ресурси. Мярката е насочена към подобряване на устойчивото използване на водните ресурси, по-специално чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> - подкрепа за преминаването на земеделските стопани към култури и управленски практики с по-ниски потребности от вода; подпомагане на земеделските стопани да прилагат мерки, които увеличават способността на почвите за задържане на вода и съхранението на вода на равнище земеделско стопанство; - прилагане на напоителна система, която позволява повторното използване на водата в съответствие с Рамковата директива за водите и не води до увеличаване на водочерпенето. Мярката ще съдържа инвестиции в инфраструктури, които ще позволят безопасното повторно използване на рециклирана вода за селскостопански цели. Чрез тази инвестиция ще стане възможно пречистените градски отпадъчни води да се използват за напояване на близки земеделски площи и ще представлява подготовка за прилагането на новия Регламент относно минималните изисквания за повторното използване на водата (ЕС/2020/741); - инвестиране в по-устойчиви и ефективни напоителни системи, които

		<p>изискват по-малко вода, като например локално напояване. В същото време това ще доведе до по-малко изтичане на хранителни вещества в подземните води, както и в близките вътрешни водни обекти;</p> <ul style="list-style-type: none"> - когато дейността включва водочерпене, съответният орган е издал разрешително за водочерпене, в което се уточняват условията за избягване на влошаване на качеството и гарантиране, че засегнатите водни обекти постигат добро количествено състояние (в случай на подземни води) или добро екологично състояние или потенциал (в случай на повърхностни води) най-късно до 2027 г., в съответствие с изискванията на Рамковата директива за водите 2000/60/ЕО. - извършена е оценка на въздействието върху околната среда в съответствие с Директивата за оценката на въздействието върху околната среда и всички необходими стъпки за смекчаване са определени и отразени в замисъла на мярката (вж. стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране).
<p><i>Предотвратяване и контрол на замърсяването:</i> Очаква ли се мярката да доведе до значително увеличение на емисиите на замърсители във въздуха, водите или земята?</p>	X	<p>Не се очаква мярката да доведе до значително увеличение на емисиите на замърсители във въздуха, водите или земята, поради:</p> <ul style="list-style-type: none"> - използването на оборудване, консумиращо свръхэффективна енергия, или такова, което се захранва от възобновяеми енергийни източници; - с инсталирането на по-ефективни напоителни системи (обяснено по-горе), оттичането на хранителни вещества от селското стопанство ще бъде намалено; - с подкрепата на земеделските стопани за преминаване към култури и управленски практики с по-ниски потребности от вода и увеличаване на наличието на вода на равнището на земеделските стопанства, за напояване ще се използва по-малко вода; - ще бъдат подпомагани устойчиви селскостопански практики, които на свой ред ще изискват по-малко пестициди, което ще доведе до по-малко замърсяване на водите и почвите.
<p><i>Опазване и възстановяване на биоразнообразието и на екосистемите:</i> Очаква ли се мярката:</p> <p>i) да влоши в значителна степен доброто състояние и устойчивостта на екосистемите; или</p> <p>ii) да влоши природозащитния статус на местообитанията и видовете, включително тези от интерес за Съюза?</p>	X	<p>Мярката няма да окаже отрицателно въздействие върху биологичното разнообразие и екосистемите, тъй като:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проектите за напояване, обхванати от тази мярка, не са разположени на територията на защитени обекти или няма да имат отрицателно въздействие върху такива обекти с оглед на техните природозащитни цели. Всяко обезпокояване на видове или отрицателно въздействие върху местообитанията извън тези територии, както по време на етапа на изграждане, така и по време на етапа на експлоатация, ще се избягва чрез необходимите превантивни и смекчаващи стъпки, които са отразени в замисъла на мярката (вж. стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране); - извършена е оценка на въздействието върху околната среда в съответствие с Директивата за оценката на въздействието върху околната среда и всички необходими стъпки за смекчаване са определени и отразени в замисъла на мярката (вж. стр. X от плана за възстановяване и реструктуриране); - мярката отговаря на изискванията на Директивата за местообитанията и Директивата за птиците; мярката е била предмет на оценка по член 6, параграф 3 съгласно Директивата за местообитанията (включена в този конкретен случай в процедурата за оценка на въздействието върху околната среда), която изключва значително въздействие върху защитените зони по „Натура 2000“; - като подкрепя устойчивите селскостопански практики, тя на свой ред ще изисква по-малко пестициди, като по този начин ще смекчи отрицателното въздействие върху биологичното разнообразие (насекоми, птици, живот в почвата) и може да включва по-голямо разнообразие на културите, като също така подкрепя биологичното разнообразие.